

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. В. ГЕТЬМАНА
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
ЗАХІДНО-РЕГІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ КЛУБІВ ЮНЕСКО
КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ ЮРИДИЧНИХ НАУК МОЛДОВИ
МІНІСТЕРСТВО ЗАКОРДОННИХ СПРАВ УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН КНУ ім. Т. ШЕВЧЕНКА
ФАКУЛЬТЕТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН ЛНУ ім. І. ФРАНКА

ЄВРОПЕЙСЬКІ ПЕРСПЕКТИВИ

Науково-практичний журнал

EUROPEAN PERSPECTIVES

KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY OF INTERNAL AFFAIRS
V. HETMAN KYIV NATIONAL ECONOMIC UNIVERSITY
INTERREGIONAL ACADEMY OF PERSONNEL MANAGEMENT
WEST REGIONAL ASSOCIATION OF UNESCO CLUBS
KYIV INTERNATIONAL UNIVERSITY
ACADEMY OF LAW SCIENCE OF MOLDOVA
MINISTRY OF FOREIGN AFFAIRS OF UKRAINE
INSTITUTE OF INTERNATIONAL RELATIONS KYIV NATIONAL TARAS SHEVCHENKO UNIVERSITY
FACULTY OF INTERNATIONAL RELATIONS OF IVAN FRANKO NATIONAL UNIVERSITY OF LVIV

№ 1, 2024

Спеціалізоване
видавництво

Specialized
publishing house

ЗМІСТ

ПРАВО

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

ДЖАФАРОВА О.В., АРТЕМЕНКО І.А., ЛЕЩЕНКО Д.О. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИХ ТА КАРАНТИННИХ ЗАХОДІВ	5
САВЧУК Р.М. НАУКОВА РОЗРОБЛЕНІСТЬ ПРОБЛЕМАТИКИ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ ЗАСАД ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ У ПРАВОВІЙ ДОКТРИНІ	12
АЛЕКСЄЄНКО І.Г., ГРАБИЛЬНИКОВА О.А. ПРАВОВІ ЗАСАДИ СПІВВІДНОШЕННЯ КАТЕГОРІЙ, «РЕКЛАМА», «СОЦІАЛЬНА РЕКЛАМА» ТА «НЕБЕЗПЕЧНІ ВІДХОДИ»	20
ГУСАРОВ С.М. ЩОДО ВРЕГУЛЮВАННЯ ПИТАННЯ ОЦІНЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБОВЦІВ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАННЯ УКРАЇНИ.....	26
КАЗАНЧУК І.Д. АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА НАПРЯМКИ ВЗАЄМОДІЇ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ УКРАЇНИ З ІНШИМИ ДЕРЖАВНИМИ ОРГАНАМИ ТА ГРОМАДСЬКІСТЮ У ПРАВООХОРОННІЙ СФЕРІ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ.....	32
ДІДЕНКО О.М. ПОНЯТТЯ ТА ВИДИ КОНТРОЛЮ ЗА ДІЯЛЬНІСТЮ СЛУЖБОВЦІВ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОГО БЮРО РОЗСЛІДУВАНЬ УКРАЇНИ	3
МАСЛЕННИКОВА С.А. АНАЛІЗ ПРАВОВИХ ЗАСАД ТА ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОХОДЖЕННЯ СЛУЖБИ В СЛІДЧИХ ОРГАНАХ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН, ТА МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВПРОВАДЖЕННЯ В ДІЯЛЬНОСТІ СЛІДЧИХ ПІДРОЗДІЛІВ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ	45
ПАТЕРИЛО І.В. СПОСОБИ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕТОДУ ПЕРЕКОНАННЯ ЩОДО ПОВОДЖЕННЯ З НЕБЕЗПЕЧНИМИ ВІДХОДАМИ У СФЕРІ НАДАННЯ РЕКЛАМНИХ ПОСЛУГ.....	51

АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ЕПІДЕМІОЛОГІЧНИХ ТА КАРАНТИННИХ ЗАХОДІВ

ДЖАФАРОВА Олена В'ячеславівна - доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри поліцейської діяльності та публічного адміністрування факультету № 3 Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-4201-0218>

АРТЕМЕНКО Ігор Анатолійович - доктор юридичних наук, професор, науковий співробітник науково-дослідної лабораторії з проблем досудового розслідування Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9144-1500>

ЛЕЩЕНКО Дмитро Олександрович - ад'юнкт відділу організації освітньо-наукової підготовки Харківського національного університету внутрішніх справ

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0008-8669-3739>

УДК 342.9

DOI: <https://doi.org/10.32782/ep.2024.1.1>

Порівняльний аналіз адміністративно-правових механізмів протидії епідеміологічним загрозам під час пандемії і наявних на цей момент в чинному законодавстві наводить на висновок, що вони видозмінилися та зазнали доповнень, що можуть стати в пригоді в майбутньому в разі появи надзвичайної ситуації у сфері охорони здоров'я.

Жодна країна у світі не була готова до пандемії коронавірусу заздалегідь, і в процесі протидії цій загрозі-керівництво майже всіх країн світу. На сьогодні цей напрацьований раніше, базовий адміністративно-правовий механізм протидії епідеміям покращено, впроваджено в українське законодавство нові сучасні протиепідеміологічні заходи, такі, як епідеміологічне розслідування, можливість санітарного лікаря скликати екстрені наради в разі погіршення епідеміологічної ситуації в регіонах, можливість застосувати інноваційні засоби дезінфекції, деталізовано вимоги до обмежувальних заходів, запроваджено процедуру обов'язкової госпіталізації як засобу крайньої необхідності та інші. Як наслідок, сучасний адміністративно-правовий механізм обмежувальних протиепідеміологічних та карантинних заходів модернізовано низкою нових

інструментів, що напрацьовані на практиці, з метою заповнення правових та процесуальних прогалів, що були виявлені керівництвом країни під час боротьби з пандемією коронавірусу.

Питання впровадження цих заходів досить не просте, нерозривно пов'язане з обмеженням прав та свобод людини і громадянина, саме тому механізми їх реалізації мусять бути законними, виваженими, але водночас ефективними і достатніми для досягнення поставленої мети. Перед державою стоїть завдання: створити протиепідеміологічні обмежувальні заходи та механізм їх реалізації таким чином, щоб досягти максимального результату в протидії загрозам у сфері охорони здоров'я, але водночас це мусять бути досягнуто шляхом мінімального обмеження прав та свобод людини та громадянина.

Ключові слова: охорона здоров'я, громадське здоров'я, гарантії забезпечення права особи на охорону здоров'я, карантинні та протиепідеміологічні заходи, нормативне врегулювання застосування заходів забезпечення здоров'я населення, карантинний режим, обмеження прав і свобод людини, карантин, епідемія, антиковідний режим.

Постановка проблеми

Постпандемійний світовий порядок у галузі охорони життя та здоров'я людей, що склався після подолання людством пандемії COVID-19, ставить перед суспільством низку викликів, пов'язаних із запобіганням та контролем епідемічних захворювань, для недопущення в майбутньому подібних загроз. У випадку невідворотності виникнення загрози цього типу, керівництво країни зобов'язане мати у своєму арсеналі відповідні інструменти для створення ефективної протидії. Саме тому питання розробки механізмів, спрямованих на нейтралізацію небезпечних ситуацій у сфері охорони здоров'я шляхом внесення необхідних змін та доповнень у чинне законодавство, є на сьогоднішні надзвичайно важливим. В Україні вже досить давно створено адміністративно-правові механізми, що регулюють введення епідеміологічних та карантинних заходів, також постійно відбувається робота, спрямована на їх розвиток та покращення. Незважаючи на наявність правових норм та способів їх реалізації, які передбачають управління епідемічними загрозами, вивчення цих механізмів свідчить про необхідність їх більш глибокого дослідження.

Стан дослідження проблеми

Дослідницька діяльність, що проводиться в цій галузі, є різновекторною, фокусується як на законності обмежувальних протиепідеміологічних заходів та відповідності їх нормам Конституції України і міжнародного законодавства, так і на їх впливі на фізичне та психологічне здоров'я людей, економіку, інші державні і соціальні сфери. Також предметом дослідження вчених є функціонування органів охорони здоров'я в рамках підвищеної небезпеки та великого обсягу роботи. Вивчається ефективність діяльності сфери охорони здоров'я, у рамках правового режиму карантину та існування обмежувальних проти епідеміологічних заходів. Не є винятком дослідницька діяльність, спрямована на вивчення адміністративно-правових засад функціонування обмежувальних, карантинних і протиепіде-

міологічних заходів. Особливої ваги вони набрали в період пандемії та в постпандемійний час. Ці роботи вже здійснили великий внесок у формування нових механізмів запобігання та протидії загрозам у сфері охорони здоров'я. Але, не зважаючи на велику кількість досліджень, їх глибини і новизну отриманих результатів, ми в ході детального вивчення адміністративно-правових засад функціонування проти епідеміологічних та карантинних заходів зробили висновок, що існує ряд аспектів, які потребують додаткового вивчення, наслідком якого мусить стати створення та впровадження в систему функціонування обмежувальних карантинних заходів нових інструментів, спрямованих на покращення протидії загрозам у сфері охорони здоров'я.

Заходи цього характеру вивчав Левицький О.О. у своїй праці «Карантинні та протиепідемічні заходи як гарантії забезпечення права особи на охорону здоров'я в Україні» [1], Єгор Кузьменко, який у статті «Державний імунітет, або права людини в умовах Covid-19» [2], розглянув стан дотримання прав і свобод людини в умовах здійснення проти епідеміологічних заходів, Дзюбенко О.А. досліджував «Поняття карантину та його співвідношення з суміжними категоріями» [3], Валентина Волік проаналізувала «Правові засади карантинних заходів в Україні» [4] та їх відповідність нормам чинного та міжнародного законодавства, Ківалов С.В. дослідив «Інституційно-правові засади карантинного режиму в Україні» [5].

Метою статті є аналіз адміністративно-правових засад, що регулюють запровадження та функціонування обмежувальних протиепідеміологічних та карантинних заходів в українському законодавстві, виявлення наявних проблем, створення практичних рекомендацій, спрямованих на їх усунення.

Завдання наукової статті полягає в дослідженні нормативно-правової бази, у відповідності до якої здійснюється запровадження правового режиму карантину на певних територіях, обмежувальних про-

тиєпідеміологічних заходів, ступеня ефективності функціонування механізмів, що їх регулюють, а також їх відповідність нормам Конституції України та міжнародних нормативно-правових актів, розроблення конкретних рекомендацій для їх вдосконалення.

Наукова новизна дослідження

Новизна наукової праці полягає в тому, що в його ході буде вивчено особливості адміністративно-правових засад функціонування обмежувальних протиєпідеміологічних заходів, які, на нашу думку, недостатньо глибоко досліджені в наявних наукових роботах з цього напрямку і потребують додаткового вивчення. Такими аспектами є відповідність обмежувальних заходів реаліям сьогодення, їх законність, ефективність. У рамках цієї роботи буде надана оцінка організації взаємодії між різними гілками влади, спрямованої на запобігання та нейтралізацію епідеміологічних загроз у сфері охорони здоров'я. Також вважаємо, що сукупність соціальних та економічних наслідків функціонування обмежувальних заходів представляє собою предмет, вартий більш глибокого вивчення. До того ж напрацювання конкретних рекомендацій для вдосконалення адміністративно-правового механізму функціонування протиєпідеміологічних та карантинних заходів, що робить результати цієї роботи важливими та спрямованими на вдосконалення систем передбачення, запобігання та протидії епідемічним загрозам у сфері охорони здоров'я.

Вклад основного матеріалу дослідження

Процедура введення в дію епідеміологічних та карантинних заходів здійснюється відповідно до процесуально-правових алгоритмів, передбачених нормами чинного законодавства. Вона складається з різних юридичних аспектів, які з початком їх активного функціонування на території, де запроваджено правовий режим карантину, докорінно змінюють спосіб життя громадян, що там проживають. Активізація таких заходів відбувається тільки

у зв'язку з крайньою необхідністю нейтралізації загроз у сфері охорони здоров'я відповідного рівня. Обмежувальні заходи можуть мати різну тривалість, сутність, суворість та інші параметри залежно від умов, що склалися на території з надзвичайною епідеміологічною ситуацією. Для подолання епідеміологічних викликів у державі мусить бути організована бездоганна, швидка та ефективна взаємодія всіх гілок влади, правоохоронних органів, підрозділів органів охорони здоров'я та громадськості. Нормативно-правові акти, відповідно до яких здійснюється впровадження та функціонування обмежувальних протиєпідеміологічних заходів, мусять відповідати Конституції України та нормам міжнародного права. Особливої уваги вартий досвід держави та світу в протидії вірусу COVID-19 в умовах пандемії 2020–2022 років. Також вважаємо, що доцільно провести порівняння алгоритму протидії корона вірусу, що використовувала українська влада на той час, і норм законодавства, відповідно до яких це було зроблено з тими механізмами та нормативно-правовими актами, що існують у чинному законодавстві, і зробити висновок щодо змін та напрацювань, які було здійснено.

У час вищезгаданої пандемії сам карантин, обмежувальні карантинні та проти епідеміологічні заходи вводилися в дію постановою Кабінету Міністрів України, і в подальшому той же Кабінет Міністрів України приймав рішення про їх продовження. Це здійснювалося відповідно до статті 29 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб» від 06.04.2000 року [6]. У вищевказаному нормативно-правовому акті обмежувальним протиєпідеміологічним заходам присвячено цілий розділ № 5: «Санітарна охорона території України, карантин, обмежувальні проти епідеміологічні заходи» [6]. В останньому абзаці статті 29 цього закону сказано, що «у рішенні про встановлення карантину зазначаються обставини, що призвели до цього, визначаються межі території карантину, затверджуються необхідні профілактичні, протиєпідемічні та

інші заходи, їх виконавці та терміни проведення, встановлюються тимчасові обмеження прав фізичних і юридичних осіб та додаткові обов'язки, що покладаються на них, підстави та порядок обов'язкової самоізоляції, перебування особи в обсерваторії (обсервації), госпіталізації до тимчасових закладів охорони здоров'я (спеціалізованих шпиталів)» [6]. Ця норма була прийнята у вигляді доповнення до цієї статті від 13.04.2020 року, якраз у період, коли пандемія набирала обертів. Шляхом прийняття вищеописаних змін керівництво країни швидко пристосувалося до обставин, перебіг яких неможливо було передбачити. Саме динамічність вірусу, швидкість його поширення та небезпечність виправдовували відсутність у цій нормі вичерпного переліку обмежувальних проти епідеміологічних заходів, процесуального порядку їх застосування. Такий гнучкий метод протидії був вибраний тому, що часу на зволікання не було і ситуація була небезпечною і мінливою. Але одночасно такі недеталізовані норми могли стати причиною помилок у їх трактуванні, застосуванні, а також причиною зловживань з боку посадових осіб, але на той час такий підхід був виправданим, так як загроза була новою, неочікуваною та потребувала комплексного реагування та швидкого вибору механізмів протидії, бо з поширенням вірус забирив все більше життів людей, і все більше зростало навантаження на систему охорони здоров'я, фінансову систему країни, бізнес і взагалі на всі державні інституції та соціальні сфери. Суворість обмежувальних заходів, період їх дії та тип залежали від епідеміологічної картини в кожному окремому регіоні, так як країна ділилася на різні зони, відповідно до рівня захворюваності. Така система моніторингу була зручною і допомагала тримати руку на пульсі ситуації і за необхідності швидко вживати заходів реагування: чи то посилення обмежувальних заходів, чи впровадження додаткових, або за наявності передумов послаблення вже існуючих. Країна за допомогою консолідації зусиль суспільства та влади, шляхом ефективного антикризового управління та

підтримки населення у вигляді доброчесності в питанні дотримання необхідних протиепідеміологічних обмежень, отримала результат у вигляді перемоги над епідемією вірусу COVID-19. З того часу зроблено багато висновків як і суспільством, так і керівництвом країни. Як наслідок, адміністративно-правовий механізм запровадження обмежувальних проти епідеміологічних заходів зазнав змін та доповнень. Однією з таких змін було прийняття закону України «Про систему громадського здоров'я» [7]. Розділ III цього закону: «Епідеміологічний нагляд та готовність до реагування» [7] містить багато доповнень до тієї нормативно-правової бази, що була актуальна в час пандемії. Ним видозмінено адміністративно-правовий механізм запровадження карантину, обмежувальних проти епідеміологічних заходів, а також створено нові правові інструменти спрямовані на запобігання та протидію загрозам в сфері охорони здоров'я. Варто вказати норми статті 21 «Карантин» даного закону [7], у якій подано вичерпний перелік вимог до протиепідемічних заходів: «Протиепідемічні заходи під час карантину можуть включати: особливі умови і режим пересування населення та здійснення господарської діяльності; підстави та порядок обов'язкової самоізоляції, перебування особи в обсерваторії (обсервації), госпіталізації до тимчасових закладів охорони здоров'я (спеціалізованих шпиталів); особливі умови в'їзду та виїзду з території, на якій встановлено карантин; особливі умови і режим здійснення пасажирських перевезень; особливі умови і режим перетину кордону іноземцями та особами без громадянства; особливі умови і режим роботи закладів освіти; інші заходи, визначені законом» [7].

З вищевикладеного можна зробити висновок, що законодавець модернізував механізм запровадження обмежувальних заходів, доповнивши його критеріями, яким вони повинні відповідати. Інтерес для вивчення становить новий інструмент впливу на епідеміологічну ситуацію, який регулюється нормами статті 20 «Порядок епідеміологічного розслідування епідемій

і спалахів інфекційних та масових неінфекційних хвороб» [7], і становить новітню юридичну процедуру з розслідування передумов виникнення епідемій. Мета такої інновації полягає в протидії загрозам у сфері охорони здоров'я шляхом встановлення причин та умов їх виникнення і причетних до цього осіб. Суб'єктами владних повноважень, уповноваженими на проведення таких розслідувань, є «центри контролю та профілактики хвороб із залученням (за необхідності) головної експертної установи у сфері громадського здоров'я, посадових осіб органів державного нагляду (контролю) за дотриманням вимог санітарного законодавства у відповідній сфері» [7]. Кінцева ціль епідеміологічного розслідування – це відшкодування нанесених збитків особами, що визнані за результатом його проведення винними у виникненні чи розповсюдженні епідемії. Подібних механізмів у часах протидії пандемії корона вірусу в українському законодавстві не існувало, тому вони є новими, спрямованими на виховання людей у дусі добросовісного ставлення як до свого здоров'я, так і до здоров'я оточення. Формування механізму протидії епідеміологічним загрозам таким чином, щоб можна було відслідкувати причино-наслідковий зв'язок подій, що призвели до виникнення епідемії, на нашу думку, є вкрай важливим заходом і таким, що відповідає реаліям і потребам сьогодення. Вважаємо, що для ефективної діяльності вищеописаного механізму треба розширити статтю 20, додавши поетапний алгоритм його проведення. Одночасно цікавою інновацією є надання статтею 22 цього закону повноважень Головному державному санітарному лікарю України «ініціювати скликання невідкладного засідання Державної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій для прийняття відповідних рішень, на яке запрошується представник відповідного органу місцевого самоврядування» [7] у разі, якщо «за результатами епідеміологічного нагляду встановлено, що бездіяльність або запровадження недостатніх обмежувальних протиепідемічних заходів місцевими

органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування становить загрозу погіршення епідемічної ситуації» [7], що по суті дає можливість керівництву країни надати підтримку місцевій владі, у разі виходу епідеміологічної ситуації з під контролю. Це доповнення до адміністративно-правового механізму протидії епідеміям, на нашу думку, є необхідним і заснованим на базі досвіду боротьби з пандемією коронавірусу, так як динамічна ситуація потребує постійного контролю, а за необхідності і додаткового невідкладного реагування. Тому таку інновацію абсолютно справедливо варто виділити як позитивну зміну, що посилює позиції керівництва країни в цьому напрямку. Також, на нашу думку, варта аналізу норма статті 24 даного закону, якою закріплено: «У разі запровадження правового режиму надзвичайної ситуації, режиму надзвичайного стану або інших режимів, встановлених законодавством, на відповідних територіях для регулювання діяльності органів державної влади, суб'єктів господарювання та громадян тимчасово, на строк дії відповідного правового режиму, у разі неможливості забезпечення дотримання державних медико-санітарних нормативів та здійснення евакуації людей замість державних медико-санітарних нормативів та правил можуть застосовуватися допустимі параметри впливу на організм людини фізичних, хімічних та біологічних факторів у надзвичайних ситуаціях» [7]. Цією нормативно-правовою нормою створюється можливість тимчасово та в разі крайньої необхідності відійти від дотримання державних медико-санітарних норм, і застосувати «параметри впливу на організм людини фізичних, хімічних та біологічних факторів» [7]. Вважаємо, що цей підхід може бути виправданий лише вискою серйозністю загрози, але сама норма мусить бути допрацьована шляхом встановлення конкретного переліку заходів та засобів, що можуть бути використані та вимогами до їх застосування, задля того, щоб не виникало помилок, внаслідок яких могла б бути нанесена шкода здоров'ю людини. Ці разі її доопрацювання цей інструмент

може принести багато користі в боротьбі із загрозами у сфері охорони здоров'я.

З часу подолання пандемії корона вірусу адміністративно-правовий механізм обмежувальних проти епідеміологічних заходів значно розширено великою кількістю нових необхідних інструментів, потрібних для протидії загрозам у сфері охорони здоров'я, що були розглянуті вище в цій статті, хоча спосіб запровадження самого карантину не змінився, і є такий самий, як і в час боротьби з пандемією. Це говорить про ефективність та відповідність механізму реаліям сьогодення, саме тому така модель, яка є перевіреною як українським, так і світовим досвідом, залишається незмінною. Він застосовувався відповідно до постанови Кабінету міністрів «Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої корона – вірусом SARS-CoV-2» [8].

Вважаємо, що для недопущення помилок чи зловживань посадовими особами під час введення правового стану карантину необхідно поглибити діяльність уповноваженого з прав людини, спрямувати її на запобігання порушенням прав та свобод людини під час карантину шляхом посилення моніторингу стану їх дотримання, створенням мобільних груп реагування на такі звернення громадян, створити окрему гарячу лінію для них, забезпечити проведення широкої інформаційної кампанії в країні щодо необхідності дотримання норм чинного законодавства всіма без винятку верствами населення, незалежно від їх расової приналежності, віросповідання, статусу тощо, впровадити справедливую юридичну відповідальність не лише за порушення обмежень, встановлених проти епідеміологічними карантинними заходами, а й за порушення прав людини в ході застосування таких заходів. Важливо, щоб люди відчували, що вони захищені законом, навіть під час застосування відносно них обмежувальних протиепідеміологічних заходів, саме тому адміністративно-правовий механізм, відповідно до якого

вони можуть бути впроваджені, мусить бути спрямований не тільки на протидію епідеміологічній загрозі, але й на забезпечення балансу між захистом громадського здоров'я та збереженням прав та свобод громадян на максимальному високому рівні.

Висновки

Порівняльний аналіз адміністративно-правових механізмів протидії епідеміологічним загрозам під час пандемії і наявних на даний момент в чинному законодавстві, наводить на висновок, що вони видозмінилися та зазнали доповнень, що можуть стати в пригоді в майбутньому в разі появи надзвичайної ситуації у сфері охорони здоров'я.

Жодна країна у світі не була готова до пандемії коронавірусу заздалегідь, і в процесі протидії цій загрозі – керівництво майже всіх країн світу. На сьогодні цей напрацьований раніше базовий адміністративно-правовий механізм протидії епідеміям покращено, впроваджено в українське законодавство нові сучасні проти епідеміологічні заходи, такі, як епідеміологічне розслідування, можливість санітарного лікаря скликати екстрені наради в разі погіршення епідеміологічної ситуації в регіонах, можливість застосувати інноваційні засоби дезінфекції, деталізовано вимоги до обмежувальних заходів, запроваджено процедуру обов'язкової госпіталізації, як засобу крайньої необхідності та інші. Як наслідок, сучасний адміністративно-правовий механізм обмежувальних проти епідеміологічних та карантинних заходів модернізовано низкою нових інструментів, що напрацьовані на практиці, з метою заповнення правових та процесуальних прогалин, що були виявлені керівництвом країни під час боротьби з пандемією корона вірусу.

Література

1. Левицький О.О. Карантинні та протиепідемічні заходи як гарантії Забезпечення права особи на охорону здоров'я України: *Нове українське право*. Вип. 2, 2023. URL: <http://newukrainianlaw.in.ua/index.php/journal/article/view/453/405>.

2. Кузьменко Є. Юридична газета Online. URL: <https://jur-gazeta.com/publications/practice/konstytutsiine-pravo/derzhavniy-imunitet-abo-prava-lyudini-v-umovah-covid19.html>.

3. Дзюбенко О.А. Поняття карантину та його співвідношення з суміжними категоріями: *Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна*. Серія : Право. Вип. № 30. С. 91-98. URL: <https://periodicals.karazin.ua/law/article/view/16327/15424>.

4. Волік В. Правові засади карантинних заходів в Україні: *Голос Конотопа*. URL: <https://konotor.in.ua/blogs/pravovi-zasadi-karantinnih-zahodiv-v-ukrayini/>.

5. Ківалов С.В. Інституційно-правові засади карантинного режиму в Україні: Питання адміністративного права та процесу фінансового права URL: <http://dspace.onua.edu.ua/bitstream/handle/11300/15396/%D0%9A%D1%96%D0%B2%D0%B0%D0%B%D0%BE%D0%B2%20%D0%A1.%D0%92..pdf?sequence=1&isAllowed=y%C2%BB..>

6. Про захист населення від інфекційних хвороб: Закон України від 06.04.2000 3302-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1645-14#Text>.

7. Про систему громадського здоров'я: Закон України від 06.09.2022 року 2573-IX. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2573-20#Text>.

8. Про встановлення карантину та запровадження обмежувальних протиепідемічних заходів з метою запобігання поширенню на території України гострої респіраторної хвороби COVID-19, спричиненої коронавірусом SARS-CoV-2: постанова Кабінету Міністрів від 09.12.2020 № 1236. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1236-2020-%D0%BF#Text>.

SUMMARY

A comparative analysis of the administrative and legal mechanisms for countering epidemiological threats during the pandemic and those currently available in the current legislation leads to the conclusion that they have changed and undergone additions that may be useful in the future in the event of an emergency in the field of health care. No country in the world was prepared for the corona virus pandemic in advance, and in the process of countering this threat, the leadership of almost all countries of the world. Currently, this basic administrative and legal mechanism for combating epidemics, developed earlier, has been improved, new modern anti-epidemiological measures have been introduced into Ukrainian legislation, such as epidemiological investigations, the ability of a sanitary doctor to convene emergency meetings in the event of a worsening of the epidemiological situation in the regions, the ability to apply innovative disinfectants, the requirements for restrictive measures are detailed, the procedure for mandatory hospitalization as a measure of extreme necessity and others has been introduced. As a result, the modern administrative and legal mechanism of restrictive anti-epidemiological and quarantine measures has been modernized with a number of new tools developed in practice with the aim of filling legal and procedural gaps that were discovered by the country's leadership during the fight against the corona virus pandemic. The issue of the implementation of these measures is not simple, it is inextricably linked to the restriction of the rights and freedoms of a person and a citizen, that is why the mechanisms for their implementation must be legal, balanced, but at the same time effective and sufficient to achieve the set goal. The state faces a task: to create anti-epidemiological restrictive measures and a mechanism for their implementation in such a way as to achieve the maximum result in countering threats in the field of health care, but at the same time this must be achieved by minimally restricting the rights and freedoms of a person and a citizen.

Key words: health care, public health, guarantees of the individual's right to health care, quarantine and anti-epidemiological measures, regulatory regulation of the application of public health measures, quarantine regime, restrictions on human rights and freedoms, quarantine, epidemic, anti-covid regime.